

NÂNG CAO NĂNG LỰC LÃNH ĐẠO VÀ SỨC CHIẾN ĐẤU CỦA TỔ CHỨC CƠ SỞ ĐẢNG TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

PHẠM THỊ CHÂU HỒNG
Trường Đại học Nha Trang

Nhận bài ngày 12/12/2025. Sửa chữa xong 27/02/2026. Duyệt đăng 28/02/2026.

Abstract

Enhancing the leadership capacity and fighting strength of grassroots Party organizations is a crucial task in the current period, with the aim of affirming the Party's leadership role at the grassroots level. Evidence shows that where grassroots Party organizations are strong, the political system operates effectively and efficiently, and public trust in the Party is reinforced and strengthened. To achieve this, Party organizations need to improve the quality of cadres and Party members, continue to innovate leadership methods, strengthen discipline and order, and uphold the Party's organizational principles. These measures contribute to building a cleaner, stronger Party and represent an essential requirement in the context of accelerating national renewal, advancing the construction of a socialist rule-of-law state, and deepening international integration.

Keywords: Fighting capacity, grassroots Party organization, Party base, Party leadership, Party leadership role.

1. Đặt vấn đề

Trong bối cảnh đất nước đang đẩy mạnh công cuộc đổi mới, hội nhập kinh tế quốc tế sâu rộng và phát triển bền vững, vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam ngày càng được khẳng định. Tổ chức cơ sở đảng (TCCSĐ) là nền tảng của Đảng, giữ vị trí đặc biệt quan trọng trong hệ thống chính trị ở cơ sở. Chất lượng hoạt động của TCCSĐ có ảnh hưởng trực tiếp đến hiệu quả lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện các chủ trương, đường lối của Đảng. Trước những yêu cầu của thời kỳ mới, các TCCSĐ đang đứng trước nhiều thời cơ và thách thức. Thực tiễn cho thấy, ở một số nơi, năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của TCCSĐ còn hạn chế, chưa đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới. Vì vậy, nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của TCCSĐ là nhiệm vụ cấp thiết, có ý nghĩa quan trọng trong công tác xây dựng Đảng hiện nay. Đây cũng là nhân tố quyết định nhằm củng cố niềm tin của nhân dân, bảo đảm sự lãnh đạo toàn diện của Đảng và thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội bền vững của đất nước.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Vai trò của tổ chức cơ sở đảng trong giai đoạn hiện nay

2.1.1. Tổ chức cơ sở đảng là nền tảng của Đảng, hạt nhân chính trị ở cơ sở

Tổ chức cơ sở đảng là bộ phận cấu thành nền tảng của Đảng, giữ vai trò hạt nhân chính trị lãnh đạo toàn diện ở cơ sở. Đây là nơi trực tiếp triển khai và tổ chức thực hiện các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước trong thực tiễn. Sự vững mạnh của TCCSĐ quyết định trực tiếp đến năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của toàn Đảng. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định: "Chi bộ là gốc rễ của Đảng ở trong quần chúng. Chi bộ tốt thì mọi chính sách của Đảng đều được thi hành tốt, mọi công việc đều tiến bộ không ngừng" [7, tr. 193]. Do đó, xây dựng TCCSĐ trong sạch, vững mạnh là yêu cầu có tính nguyên tắc trong công tác xây dựng Đảng hiện nay.

2.1.2. Tổ chức cơ sở đảng là cầu nối giữa Đảng với nhân dân

Tổ chức cơ sở đảng giữ vai trò quan trọng trong việc gắn bó mật thiết giữa Đảng với nhân dân.

Email: hongptc@ntu.edu.vn

DOI: 10.64410/RDSN2817

Trong các quy định của Ban Bí thư về chức năng, nhiệm vụ của các loại hình TCCSĐ đều xác định: “Tổ chức cơ sở đảng là nền tảng của Đảng, hạt nhân chính trị, cầu nối giữa Đảng với nhân dân, bảo đảm sự lãnh đạo của Đảng ở cơ sở” [1]. Thông qua hoạt động của TCCSĐ, tâm tư, nguyện vọng chính đáng của nhân dân được phản ánh kịp thời đến Đảng và Nhà nước. Đồng thời, đây cũng là lực lượng nòng cốt trong công tác tuyên truyền, vận động nhân dân thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng. Việc phát huy tốt vai trò này góp phần củng cố niềm tin của nhân dân đối với sự lãnh đạo của Đảng.

2.1.3. Tổ chức cơ sở đảng giữ vai trò lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ chính trị ở cơ sở

Trong mọi lĩnh vực của đời sống xã hội ở cơ sở, TCCSĐ giữ vai trò lãnh đạo việc thực hiện nhiệm vụ chính trị, phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng - an ninh. Đảng khẳng định: “Công việc tổ chức là một phần công việc rất quan trọng của Đảng. Nếu công việc đó làm không đúng thì nguy hại cho Đảng rất lớn” [3, tr. 104]. Thông qua việc lãnh đạo các tổ chức trong hệ thống chính trị, TCCSĐ định hướng đúng đắn cho hoạt động của chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể. Hiệu quả lãnh đạo của TCCSĐ có tác động trực tiếp đến sự ổn định và phát triển của địa phương, cơ quan, đơn vị.

2.1.4. Tổ chức cơ sở đảng là nơi trực tiếp xây dựng và rèn luyện đội ngũ cán bộ, đảng viên

Tổ chức cơ sở đảng là môi trường trực tiếp giáo dục, rèn luyện và quản lý đội ngũ cán bộ, đảng viên. Thông qua sinh hoạt đảng và thực tiễn công tác, đảng viên được bồi dưỡng về bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức và năng lực thực hiện nhiệm vụ. Chất lượng đội ngũ đảng viên ở cơ sở phản ánh rõ nét năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của TCCSĐ: “Muôn việc thành công hoặc thất bại, đều do cán bộ tốt hoặc kém” [6, tr. 309, 280]. Vì vậy, vai trò này có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong công tác xây dựng Đảng hiện nay.

2.1.5. Tổ chức cơ sở đảng góp phần giữ vững ổn định chính trị - xã hội trong tình hình mới

Trong bối cảnh tình hình thế giới và trong nước có nhiều diễn biến phức tạp, TCCSĐ giữ vai trò quan trọng trong việc giữ vững ổn định chính trị, trật tự an toàn xã hội ở cơ sở. Thông qua công tác nắm bắt tình hình tư tưởng, định hướng dư luận và giải quyết kịp thời các vấn đề phát sinh, TCCSĐ góp phần phòng ngừa, ngăn chặn các biểu hiện tiêu cực, giữ vững lòng tin của nhân dân. Đây là yếu tố quan trọng bảo đảm sự lãnh đạo toàn diện của Đảng trong giai đoạn hiện nay. Vì vậy, trong Đại hội XIV Đảng ta đã khẳng định quan điểm: “Lấy phát triển để ổn định, ổn định để thúc đẩy phát triển”. Theo đó, phát triển kinh tế tạo nền tảng vật chất cho ổn định; ngược lại, ổn định chính trị - xã hội là điều kiện tiên quyết để phát triển bền vững.

2.2. Thực trạng năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng hiện nay

2.2.1. Những kết quả đã đạt được

a. Vai trò hạt nhân chính trị của tổ chức cơ sở đảng tiếp tục được khẳng định

Trong những năm gần đây, vai trò hạt nhân chính trị của TCCSĐ ngày càng được thể hiện rõ nét trong lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ chính trị ở cơ sở. Thông qua việc ban hành nghị quyết, chương trình hành động và phân công trách nhiệm cụ thể cho từng cấp ủy viên, nhiều TCCSĐ đã giữ vững vai trò lãnh đạo toàn diện đối với chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội. Thực tiễn cho thấy, ở những địa phương, cơ quan, đơn vị có TCCSĐ hoạt động hiệu quả, các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh đều đạt kết quả tích cực. Theo báo cáo tổng kết công tác xây dựng Đảng của nhiều địa phương, trên 80% TCCSĐ hằng năm được xếp loại hoàn thành tốt và hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ; tỷ lệ chi bộ sinh hoạt đúng định kỳ đạt trên 90%. Bên cạnh đó, TCCSĐ còn thể hiện rõ vai trò hạt nhân chính trị trong việc lãnh đạo giải quyết các vấn đề phát sinh tại cơ sở. Nhiều vụ việc phức tạp liên quan đến giải phóng mặt bằng, an sinh xã hội, trật tự an toàn xã hội được cấp ủy cơ sở trực tiếp chỉ đạo, phối hợp giải quyết kịp thời, hạn chế khiếu kiện kéo dài. Thực tế cho thấy, ở những nơi cấp ủy vào cuộc quyết liệt, tỷ lệ đơn thư khiếu nại, tố cáo giảm từ 10-20% so với các năm trước. Theo báo cáo của Thanh tra Chính phủ, so với năm trước, năm 2025, số đơn các loại giảm 7,1%,

đơn khiếu nại giảm 8,5%, đơn tố cáo giảm 14%; số vụ việc khiếu nại thuộc thẩm quyền giảm 33,5%, tố cáo giảm 34,6% [5].

b. Công tác quán triệt và triển khai nghị quyết của Đảng được thực hiện nghiêm túc

Trong thời gian qua, công tác quán triệt, học tập và triển khai các nghị quyết, chỉ thị của Đảng tại các TCCSĐ đã có nhiều chuyển biến tích cực. Cấp ủy cơ sở ngày càng nhận thức rõ vai trò của việc đưa nghị quyết vào cuộc sống, coi đây là nhiệm vụ trọng tâm trong công tác lãnh đạo. Việc tổ chức học tập nghị quyết được thực hiện tương đối bài bản, đúng quy trình, bảo đảm tính nghiêm túc và thống nhất trong toàn tổ chức đảng. Đa số các TCCSĐ đều tổ chức học tập, quán triệt nghị quyết cho 100% cán bộ, đảng viên, trong đó tỷ lệ đảng viên tham gia học tập nghị quyết thường đạt trên 95%. Sau học tập, nhiều cấp ủy đã xây dựng chương trình hành động, kế hoạch thực hiện nghị quyết phù hợp với chức năng, nhiệm vụ và điều kiện thực tiễn của địa phương, cơ quan, đơn vị. Đây là bước quan trọng nhằm cụ thể hóa nghị quyết, tránh tình trạng học tập hình thức, chung chung. Bên cạnh đó, công tác triển khai nghị quyết được gắn chặt với việc thực hiện nhiệm vụ chính trị và các phong trào thi đua tại cơ sở. Nhiều TCCSĐ đã đưa nội dung nghị quyết vào sinh hoạt chi bộ định kỳ, coi đây là tiêu chí để đánh giá mức độ hoàn thành nhiệm vụ của tổ chức đảng và đảng viên.

c. Chất lượng sinh hoạt chi bộ từng bước được nâng lên

Nhiều chi bộ duy trì nền nếp sinh hoạt định kỳ, nội dung sinh hoạt gắn với nhiệm vụ chính trị và công tác xây dựng Đảng, phát huy được tinh thần trách nhiệm của đảng viên. Sau gần 8 năm thực hiện Kết luận số 18-KL/TW, ngày 22/9/2017 của Ban Bí thư khóa XII về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 10-CT/TW, ngày 30/3/2007 của Ban Bí thư khóa X về “Nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ” đã đạt được nhiều kết quả tích cực. Nhận thức của cấp ủy, chi ủy, bí thư chi bộ và đảng viên được nâng lên; nền nếp sinh hoạt chi bộ cơ bản được duy trì tốt hơn; nội dung sinh hoạt bám sát nhiệm vụ chính trị, gắn với công tác xây dựng Đảng, nhất là học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và tự phê bình, phê bình theo Nghị quyết, Kết luận Trung ương 4 các khóa XI, XII, XIII [2].

d. Đội ngũ cán bộ, đảng viên cơ bản giữ vững phẩm chất chính trị và ý thức tổ chức kỷ luật

Trong thời gian qua, đội ngũ cán bộ, đảng viên ở các TCCSĐ nhìn chung vẫn giữ vững lập trường tư tưởng chính trị, tuyệt đối trung thành với mục tiêu, lý tưởng của Đảng. Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng và học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh được triển khai thường xuyên, góp phần nâng cao bản lĩnh chính trị và đạo đức cách mạng cho cán bộ, đảng viên. Phần lớn cán bộ, đảng viên có ý thức chấp hành nghiêm chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và các quy định của tổ chức đảng. Đây là yếu tố quan trọng góp phần bảo đảm vai trò lãnh đạo, sức chiến đấu và uy tín của TCCSĐ trong tình hình hiện nay. Thực tiễn cho thấy, đa số cán bộ, đảng viên được đánh giá, xếp loại hàng năm ở mức “hoàn thành tốt nhiệm vụ” và “hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ”, cán bộ, đảng viên thể hiện rõ tinh thần tiên phong, gương mẫu trong thực hiện nhiệm vụ chuyên môn, tích cực tham gia các phong trào thi đua yêu nước, các hoạt động vì cộng đồng. Qua đó, vai trò nêu gương của đảng viên từng bước được phát huy, tạo sức lan tỏa tích cực trong quần chúng nhân dân.

e. Công tác kiểm tra, giám sát và kỷ luật đảng có chuyển biến tích cực

Nhiều TCCSĐ đã quan tâm hơn đến công tác kiểm tra, giám sát, kịp thời phát hiện và xử lý vi phạm, giữ vững kỷ cương, kỷ luật của Đảng theo Nghị quyết số 21-NQ/TW, ngày 16/6/2022, của Hội nghị Trung ương 5 khóa XIII “Về tăng cường củng cố, xây dựng TCCSĐ và nâng cao chất lượng đảng viên trong giai đoạn mới”. Bộ Chính trị, Ban Bí thư thành lập 60 đoàn kiểm tra do các đồng chí Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Bí thư làm trưởng đoàn, kiểm tra 172 tổ chức Đảng. Cấp ủy các cấp đã kiểm tra khi có dấu hiệu vi phạm 852 tổ chức Đảng, 5.422 đảng viên, có 1.947 cấp ủy viên. Qua kiểm tra, kết luận: 545 tổ chức Đảng, 4.213 đảng viên có vi phạm, khuyết điểm; phải thi hành kỷ luật 231 tổ chức Đảng, 2.885 đảng viên; đã thi hành kỷ luật 155 tổ chức Đảng và 2.615 đảng viên [9]. Vì vậy, ý thức tổ chức kỷ luật của cán bộ, đảng viên ngày càng được nâng cao, thể hiện qua việc chấp hành nghiêm

nguyên tắc tập trung dân chủ, chế độ sinh hoạt đảng và sự phân công của tổ chức. Việc thực hiện quy định nêu gương, quy định về trách nhiệm của cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu, từng bước đi vào nền nếp.

2.2.2. Những tồn tại, hạn chế

a. Năng lực lãnh đạo của một số tổ chức cơ sở đảng chưa đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ

Mặc dù đã có nhiều chuyển biến tích cực, song năng lực lãnh đạo của một số TCCSĐ hiện nay vẫn chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới. Trước hết, ở một số nơi, việc cụ thể hóa chủ trương, nghị quyết của Đảng còn chậm, thiếu tính sáng tạo, chưa sát với điều kiện thực tiễn của địa phương, cơ quan, đơn vị. Nghị quyết ban hành còn mang tính chung chung, thiếu giải pháp cụ thể, dẫn đến hiệu quả tổ chức thực hiện chưa cao. Bên cạnh đó, phương thức lãnh đạo của một số TCCSĐ còn lúng túng, chậm đổi mới, chưa theo kịp yêu cầu quản lý, điều hành trong bối cảnh phát triển kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế. Việc lãnh đạo chủ yếu vẫn dựa vào kinh nghiệm, chưa phát huy tốt vai trò tham mưu, chưa kịp thời nắm bắt và xử lý những vấn đề mới phát sinh ở cơ sở. Điều này ảnh hưởng trực tiếp đến hiệu quả lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ chính trị. Ngoài ra, năng lực dự báo, định hướng và tổ chức thực hiện của một số cấp ủy cơ sở còn hạn chế. Một số TCCSĐ chưa chủ động trong việc nắm bắt tình hình tư tưởng cán bộ, đảng viên và quần chúng; chưa kịp thời giải quyết các vấn đề bức xúc, nổi cộm ngay từ cơ sở, dẫn đến phát sinh đơn thư khiếu nại, tố cáo kéo dài.

b. Phương thức lãnh đạo chậm đổi mới

Một số TCCSĐ còn nặng về hành chính, thiếu tính chủ động, linh hoạt trong lãnh đạo, chỉ đạo, chưa phát huy đầy đủ nguyên tắc tập trung dân chủ và trí tuệ tập thể. Việc ban hành nghị quyết, kết luận lãnh đạo còn mang tính áp đặt, thiếu thảo luận sâu, dẫn đến hiệu quả thực hiện chưa cao. Việc đổi mới nội dung, hình thức lãnh đạo còn hạn chế, chưa gắn chặt với yêu cầu thực tiễn của địa phương, cơ quan, đơn vị. Một số TCCSĐ chưa chủ động ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo; việc truyền đạt chủ trương, nghị quyết còn chậm, thiếu linh hoạt, ảnh hưởng đến tiến độ và chất lượng thực hiện nhiệm vụ.

Việc nắm bắt tình hình thực tiễn và phản hồi từ cơ sở còn hạn chế. Một số cấp ủy chưa chú trọng đối thoại, chưa phát huy tốt vai trò giám sát, phản biện của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể, dẫn đến việc lãnh đạo thiếu thông tin hai chiều, thiếu tính dự báo và kịp thời. Điều này ảnh hưởng không nhỏ đến năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của TCCSĐ trong giai đoạn hiện nay.

c. Chất lượng sinh hoạt chi bộ chưa đồng đều

Mặc dù chất lượng sinh hoạt chi bộ ở nhiều nơi đã có chuyển biến tích cực, song nhìn chung chất lượng sinh hoạt chi bộ giữa các TCCSĐ còn chưa đồng đều, thậm chí ở một số chi bộ còn mang tính hình thức. Biểu hiện rõ nhất là việc duy trì sinh hoạt tuy bảo đảm về thời gian, số lượng nhưng nội dung sinh hoạt còn nghèo nàn, thiếu chiều sâu, chủ yếu tập trung vào phổ biến văn bản, thông tin hành chính, chưa dành nhiều thời gian cho thảo luận, trao đổi những vấn đề trọng tâm, bức xúc của đơn vị và địa phương. Chất lượng sinh hoạt chuyên đề chưa thật sự đồng đều giữa các chi bộ. Ở một số nơi, sinh hoạt chuyên đề còn mang tính đối phó, lựa chọn nội dung chưa sát với nhiệm vụ chính trị và yêu cầu thực tiễn; phương pháp tổ chức còn đơn điệu, thiếu gợi mở thảo luận, khiến đảng viên tham gia chưa tích cực. Có chi bộ tổ chức sinh hoạt chuyên đề nhưng chưa gắn với việc giải quyết những vấn đề cụ thể đang đặt ra tại cơ sở.

Có thể thấy nguyên nhân quan trọng dẫn đến hạn chế này là năng lực điều hành sinh hoạt của một số bí thư chi bộ còn hạn chế. Việc chuẩn bị nội dung sinh hoạt chưa chu đáo, kỹ năng dẫn dắt thảo luận còn yếu, chưa phát huy được trí tuệ tập thể và vai trò của từng đảng viên. Hệ quả là sinh hoạt chi bộ chưa thực sự trở thành diễn đàn dân chủ, nơi thể hiện rõ vai trò lãnh đạo và sức chiến đấu của tổ chức đảng ở cơ sở.

d. Tinh thần tự phê bình và phê bình chưa cao

Hiện nay, tính chiến đấu trong sinh hoạt chi bộ ở một số nơi còn hạn chế. Việc tự phê bình và phê

binh chưa được thực hiện nghiêm túc, còn nể nang, né tránh, ngại va chạm, dẫn đến chưa kịp thời chỉ ra những hạn chế, khuyết điểm của tập thể và cá nhân. Điều này làm giảm vai trò giáo dục, rèn luyện đảng viên và ảnh hưởng đến sức chiến đấu của TCCSĐ. Bên cạnh đó một bộ phận cán bộ, đảng viên chưa phát huy vai trò tiên phong, gương mẫu. Có trường hợp vi phạm đạo đức, lối sống, kỷ luật công vụ, ảnh hưởng đến uy tín của tổ chức đảng ở cơ sở. Những hạn chế trên cho thấy việc nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ cần tiếp tục được quan tâm hơn nữa, bảo đảm sinh hoạt chi bộ thực sự thiết thực, hiệu quả, góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của TCCSĐ trong giai đoạn hiện nay.

2.2.3. Nguyên nhân của những tồn tại, hạn chế

Những tồn tại hạn chế trên xuất phát từ nguyên nhân chủ quan, từ nhận thức và trách nhiệm của một số cấp ủy. Một số cấp ủy cơ sở và người đứng đầu chưa nhận thức đầy đủ tầm quan trọng của việc nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của TCCSĐ trong tình hình mới. Việc quán triệt, cụ thể hóa chủ trương, nghị quyết của Đảng có nơi còn mang tính hình thức, thiếu quyết liệt trong tổ chức thực hiện. Trách nhiệm nêu gương của người đứng đầu ở một số TCCSĐ chưa được phát huy rõ, ảnh hưởng đến hiệu quả lãnh đạo chung.

Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng hiện vẫn chưa được thực hiện thường xuyên, hiệu quả. Việc bồi dưỡng, cập nhật kiến thức mới cho cán bộ, đảng viên ở một số nơi còn hình thức. Công tác kiểm tra, giám sát chưa thật sự chặt chẽ. Một số TCCSĐ chưa kịp thời phát hiện và xử lý vi phạm, dẫn đến vi phạm kéo dài. Bên cạnh đó, công tác cán bộ còn những bất cập. Công tác đào tạo, quy hoạch, bố trí cán bộ ở cơ sở có lúc chưa phù hợp, ảnh hưởng đến chất lượng lãnh đạo. Năng lực, trình độ, kỹ năng lãnh đạo và kinh nghiệm thực tiễn của đội ngũ cán bộ cấp ủy cơ sở còn chênh lệch giữa các đơn vị. Một bộ phận cán bộ cơ sở chưa được đào tạo, bồi dưỡng bài bản về công tác đảng, còn lúng túng trong đổi mới phương thức lãnh đạo, điều hành sinh hoạt chi bộ và tổ chức thực hiện nhiệm vụ chính trị. Điều này tác động trực tiếp đến chất lượng nghị quyết, sinh hoạt chi bộ và hiệu quả lãnh đạo ở cơ sở.

Điều kiện thực tiễn và áp lực nhiệm vụ ở cơ sở còn nhiều khó khăn. Trong bối cảnh yêu cầu, nhiệm vụ ngày càng cao, khối lượng công việc lớn, biên chế hạn chế, một bộ phận cán bộ, đảng viên phải kiêm nhiệm nhiều công việc, dẫn đến việc dành thời gian, công sức cho công tác xây dựng Đảng chưa tương xứng. Điều kiện cơ sở vật chất, ứng dụng công nghệ thông tin ở một số nơi còn hạn chế cũng ảnh hưởng đến việc đổi mới phương thức lãnh đạo và nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ. Ngoài ra, những tồn tại trên còn do tác động của các yếu tố khách quan. Mặt trái của nền kinh tế thị trường, quá trình hội nhập quốc tế và sự chống phá của các thế lực thù địch đã ảnh hưởng đến tư tưởng, đạo đức của một bộ phận cán bộ, đảng viên.

2.3. Giải pháp nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng trong giai đoạn hiện nay

2.3.1. Nâng cao nhận thức và trách nhiệm của cấp ủy, người đứng đầu tổ chức cơ sở đảng

Cần nâng cao nhận thức của cấp ủy và người đứng đầu về vai trò, trách nhiệm trong lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ chính trị và công tác xây dựng Đảng. Người đứng đầu phải nêu cao tinh thần trách nhiệm, gương mẫu trong phẩm chất, đạo đức và tác phong công tác; nói đi đôi với làm, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm. Đồng thời, gắn trách nhiệm của cấp ủy và người đứng đầu với kết quả thực hiện nhiệm vụ của tổ chức đảng, coi đây là căn cứ quan trọng trong đánh giá, xếp loại, khen thưởng và kỷ luật. Qua đó, nâng cao hiệu quả lãnh đạo và sức chiến đấu của TCCSĐ.

2.3.2. Đổi mới phương thức lãnh đạo của tổ chức cơ sở đảng

Tiếp tục đổi mới phương thức lãnh đạo của TCCSĐ theo hướng khoa học, dân chủ và sát thực tiễn, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới. Đẩy mạnh nghiên cứu lý luận, tổng kết thực tiễn về Đảng lãnh đạo, cầm quyền, cụ thể hóa và thực hiện hiệu quả mối quan hệ “Đảng lãnh đạo,

Nhà nước quản lý, nhân dân làm chủ”. Khắc phục tình trạng lãnh đạo mang tính hành chính, mệnh lệnh, bao biện hoặc làm thay các tổ chức trong hệ thống chính trị. TCCSĐ cần tập trung lãnh đạo bằng nghị quyết rõ trọng tâm, có mục tiêu, giải pháp cụ thể và tính khả thi cao. Đồng thời, tăng cường phân công, phân nhiệm rõ ràng, gắn trách nhiệm cá nhân với kết quả thực hiện nhiệm vụ. Việc ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo cũng cần được đẩy mạnh nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động của tổ chức đảng.

2.3.3. Nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ

Đây là yêu cầu thường xuyên, lâu dài nhằm củng cố vai trò hạt nhân lãnh đạo của tổ chức đảng ở cơ sở. Nội dung sinh hoạt cần được đổi mới theo hướng thiết thực, gắn với nhiệm vụ chính trị và những vấn đề cụ thể đặt ra tại địa phương, cơ quan, đơn vị; Tiếp tục thực hiện Hướng dẫn số 03-HD/TW, ngày 27/12/2022 của Ban Bí thư về thí điểm sinh hoạt đảng trực tuyến ở đảng bộ cơ sở, chi bộ có tính chất đặc thù hoặc trong hoàn cảnh đặc biệt và sinh hoạt theo tổ đảng ở chi bộ đồng đảng viên đến khi có quy định, hướng dẫn mới của Trung ương. Duy trì nghiêm chế độ sinh hoạt định kỳ, tổ chức sinh hoạt chuyên đề, ít nhất mỗi quý 1 lần, đồng thời chú trọng tổ chức sinh hoạt chuyên đề có chất lượng, tích cực nghiên cứu, học tập nghị quyết, Điều lệ Đảng, lịch sử vẻ vang của Đảng trong các buổi sinh hoạt chi bộ. Phát huy dân chủ, tăng cường tự phê bình và phê bình, nâng cao tính chiến đấu trong sinh hoạt chi bộ. Qua đó, nâng cao ý thức trách nhiệm và tính tiên phong, gương mẫu của đảng viên. Đồng thời phải chú trọng hơn nữa để bảo đảm các điều kiện cần thiết để tổ chức tốt việc sinh hoạt chi bộ.

2.3.4. Xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ

Tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên có bản lĩnh chính trị vững vàng, phẩm chất đạo đức trong sáng và năng lực công tác đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ. Tăng cường công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ lý luận chính trị, chuyên môn nghiệp vụ và kỹ năng thực tiễn cho cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ cấp ủy cơ sở. Phát huy vai trò, trách nhiệm và tính tiên phong, gương mẫu của mỗi đảng viên trong thực hiện nhiệm vụ chính trị và tham gia sinh hoạt chi bộ. Đảng viên phải tích cực rèn luyện, tu dưỡng, chấp hành nghiêm Điều lệ Đảng, nghị quyết, chỉ thị và các quy định của tổ chức đảng. Thực hiện nghiêm các quy định về nêu gương, trách nhiệm của cán bộ, đảng viên, đặc biệt là người đứng đầu.

Thường xuyên tổ chức tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ, trao đổi kinh nghiệm công tác đảng, nâng cao kỹ năng điều hành sinh hoạt đảng, năng lực vận dụng, tổ chức thực hiện. Đồng thời, làm tốt công tác quản lý, đánh giá, phân loại đảng viên hằng năm, kịp thời biểu dương, khen thưởng và xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm.

2.3.5. Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát và thi hành kỷ luật đảng

Tiếp tục đẩy mạnh công tác kiểm tra, giám sát của cấp ủy và ủy ban kiểm tra các cấp nhằm kịp thời phát hiện, ngăn ngừa và xử lý vi phạm. Nội dung kiểm tra, giám sát cần tập trung vào những lĩnh vực nhạy cảm, dễ phát sinh tiêu cực và những vấn đề nổi cộm ở cơ sở. Thực hiện nghiêm các nguyên tắc, quy trình trong công tác kiểm tra, giám sát và kỷ luật đảng, bảo đảm công minh, khách quan, kịp thời. Kết hợp chặt chẽ giữa kiểm tra, giám sát với giáo dục, phòng ngừa vi phạm. Qua đó, giữ vững kỷ luật, kỷ cương của Đảng và nâng cao sức chiến đấu của TCCSĐ.

Tập trung giáo dục, tuyên truyền, làm cho các cấp ủy, ủy ban kiểm tra ở cơ sở, đội ngũ đảng viên hiểu rõ những điểm mới trong Quy định số 22-QĐ/TW ngày 28/7/2021 của Ban Chấp hành Trung ương, nhất là tư tưởng chỉ đạo “không có vùng cấm, không có ngoại lệ” trong công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật Đảng. Bên cạnh đó, cần tăng cường phổ biến, quán triệt Quyết định số 89-QĐ/TW, ngày 01/12/2022 của Ban Bí thư, ban hành các quy trình kiểm tra, giám sát, thi hành kỷ luật, giải quyết tố cáo, khiếu nại kỷ luật đảng của cấp ủy tỉnh và tương đương đến cơ sở; Hướng dẫn số 02-HĐ/TW, ngày 9/12/2021 của Ban Bí thư, hướng dẫn thực hiện một số nội dung Quy định về công tác kiểm tra, giám sát và kỷ luật của Đảng; Quyết định số 354-QĐ/UBKTTW, ngày 22/12/2021 của Ủy ban

kiểm tra Trung ương, ban hành các quy trình thực hiện kiểm tra, giám sát và thi hành kỷ luật đảng..., giúp cho mọi đảng viên, tổ chức đảng nắm vững và biết cách thực hiện nghiêm nội dung, quy trình, cách thức, biện pháp công tác kiểm tra, giám sát của Đảng, nhất là quy trình kiểm tra, giám sát của chi bộ [8].

3. Kết luận

Nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của TCCSĐ có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, góp phần bảo đảm vai trò lãnh đạo toàn diện của Đảng ở cơ sở trong giai đoạn hiện nay. Thực tiễn cho thấy, các TCCSĐ đã đạt được nhiều kết quả tích cực trong lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ chính trị, xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên và giữ vững kỷ luật, kỷ cương của Đảng. Tuy nhiên, vẫn còn một số hạn chế như năng lực lãnh đạo chưa đồng đều, phương thức lãnh đạo chậm đổi mới, chất lượng sinh hoạt chi bộ ở một số nơi còn hình thức. Những hạn chế đó xuất phát từ nhiều nguyên nhân cả chủ quan và khách quan, đòi hỏi phải được nhìn nhận nghiêm túc. Trên cơ sở phân tích thực trạng, việc đề ra các giải pháp đồng bộ như nâng cao nhận thức và trách nhiệm của cấp ủy, người đứng đầu; đổi mới phương thức lãnh đạo; nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ; xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên; tăng cường công tác kiểm tra, giám sát là hết sức cần thiết. Thực hiện tốt các giải pháp này sẽ góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của TCCSĐ, củng cố niềm tin của cán bộ, đảng viên và nhân dân đối với sự lãnh đạo của Đảng, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới.

Tài liệu tham khảo

[1] Ban Chấp hành Trung ương (2022). *Nghị quyết số 21-NQ/TW, ngày 16/6/2022 về tăng cường củng cố, xây dựng tổ chức cơ sở đảng và nâng cao chất lượng đội ngũ đảng viên trong giai đoạn mới*.

[2] BT (2025). *Thông nhất thực hiện sinh hoạt chi bộ ngày 3 hằng tháng, sinh hoạt chuyên đề ít nhất 1 lần/quý*. Nguồn: <https://phunuvietnam.vn/thong-nhat-thuc-hien-sinh-hoat-chi-bo-ngay-3-hang-thang-sinh-hoat-chuyen-de-it-nhat-1-lan-quy-20250804121852931.htm>, ngày 04/8/2025.

[3] Đảng Cộng sản Việt Nam (2000). *Văn kiện Đảng toàn tập* (tập 3). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội.

[4] Đinh Ngọc Thạnh, Hoàng Anh Tuấn (2023). *Công tác kiểm tra, giám sát, góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng*. Nguồn: <https://www.tapchiconsan.org.vn/>, ngày 15/6/2023.

[5] Đỗ Minh (2025). *Giảm mạnh đơn thư khiếu nại, tố cáo trong năm 2025*. Nguồn: <https://vov.vn/chinh-tri/giam-manh-don-thu-khieu-nai-to-cao-trong-nam-2025-post1228462.vov>, ngày 8/9/2025.

[6] *Hồ Chí Minh Toàn tập* (tập 5, 2011). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội.

[7] *Hồ Chí Minh Toàn tập* (tập 14, 2011). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội.

[8] Lại Xuân Môn (2025). *Tăng cường củng cố, xây dựng tổ chức cơ sở đảng và nâng cao chất lượng đội ngũ đảng viên trong bối cảnh mới*. Nguồn: https://www.tapchiconsan.org.vn/media-story/-/asset_publisher/V8hhp4dK31Gf/content/tang-cuong-cung-co-xay-dung-to-chuc-co-so-dang-va-nang-cao-chat-luong-doi-ngu-dang-vien-trong-boi-can-moi, ngày 14/03/2025.

[9] Tiểu Phương, Hải Đăng, Thủy Nguyễn (2025). *Đổi mới mạnh mẽ, toàn diện, tăng tính chủ động trong công tác kiểm tra, giám sát*. Nguồn: <https://nhandan.vn/doi-moi-manh-me-toan-dien-tang-tinh-chu-dong-trong-cong-tac-kiem-tra-giam-sat-post925450.html>, ngày 24/11/2025.